

danſke Slesvigere ere undergivne, og hvor der kan anføres nogenlunde antagelige Grunde for at yde dem den Viſtand, ſom Hjemſtedsbeviſerne afgive, tror jeg, at vi ikke alſor nøſte ſulle regne ud, om en Fattigforſjorgelsespligt kan komme til at paahvile en danſk Kommune, men at vi ſulle hjælpe dem, ſom vi kunne. Jeg vilde ønske, at det ſtod i Rigsdagens Magt at paakalde Regjeringsens Viſtand imod den utilbørlige Behandling, ſom danſke Underſaatter jevnlige lide i de nuværende preuſiſke Landsdele, en Behandling, ſom er eneſtaaende og navnlig ikke har noget ſom helſt Tilſvarende i den Behandlingsmaade, man i Danmark viſer mod preuſiſke Underſaatter. Den Henſynsløſhed, hvormed danſke Underſaatter udviſes af de ſleſvigſke underordnede Myndigheder og transporteres over Grændſen pr. Gendarm, har, ſaa vidt jeg har kunnet ſpore, ikke noget ſom helſt Sideſtykke. End ikke i Elſas og Lothringen behandler man de derværende forhen franſke og nu tydiſke Underſaatter paa en tilſvarende Maade. Men jeg beſkjeder villig, at den danſke Regjering er i ſaa Henſeende ſtillet under ſaaere vænſkelige Forhold, og at vi neppe kunne komme videre end til med hinanden at beklage en ſaadan Mangel paa Høifind og paa Retſædighedfølelſe fra en ſtor Magts Side, der aabenbart maatte være opfordret til, i alſt Fald i den praktiſke Beſtyrelſe af de nye Landsdele, den har annekteret, at viſe, at den ikke vil gjøre Nogen Uret. Jeg vil haabe, at det vil være muligt at opnaa de Forandringer i Lovgivningen, ſom maatte være nødvendige, for at man kan efterkomme de rimelige og billige Anmodninger om Hjemſtedsbeviſer, ſom rettes til Miniſteriet, og jeg er viſ paa, at Miniſteriet ſympathiferer lige ſaa varmt ſom vi med de danſke Slesvigere, der maa ſøge at lempe ſig efter de vænſkelige Forhold, hvorunder de leve. Naar jeg for nævnte, at Andragende-Udvalgets Praxis turde godtgjøre Rigtigheden af de Indvendinger, der i ſin Tid bleve fremsatte mod dets Reſtattelleſe, knytter denne Bemærkning ſig for dette Mars Bedkommende navnlig til to Andragender, nemlig dem, der ere indgivne af Bager Hærtel og af nogle Beboere af Herning. Begge diſe Andragender forekomme mig at afgive et godt Vidnesbyrd om, at der indkommer Andragender til Folkeſtinget, der helſt maatte forſvinde aldeles ubemærket. Hvad Andragendet fra Bager Hærtel angaar, tror jeg, man kan opſtille ſom almindelig Regel, at det gjælder for alle dem, der have at gjøre med offentlige Ting — Miniſtre, Rigsdagsmand, og jeg kan ſøie til: Journaliſter og Redaktører — at de bør have en Smule praktiſk jugement, ſaa at de, naar der kommer Folk til dem med Beſværinger af indbildt Natur, afviſe dem med Lempelighed uden at gjøre dem til Gjenſtand for nogen ſærdeles udførlig Dmtale. Jeg erindrer fra min egen Redaktionslid omtrent en halv Snæs Menneſker, ſom hver tredie, fjerde

Maaned bombarderede mig med lange Fremſtillinger om den Uret, der var tilføjet dem, om Gienſdomme, der vare ſjjaalne fra dem, om Dvrigheder, der havde krænket deres borgerlige Rettigheder o. ſ. fr., Andragender og Skrivelſer, ſom bare Sindsforvirringens Vidnesbyrd paa deres Pande, men hvor det gjaldt om med lidt Lempelighed at faae det til at glide og ikke gjøre Bedkommende mere hidſige, end de forud vare. Men det tør jeg nok ſige, at, hvis jeg nogenſinde var ſalden paa at behandle den Slags lidt forvirrede Perſoner med den Henſynsløſhed, hvormed Udvalget for Andragender her har behandlet Bager Hærtel, er jeg bange for, at jeg var bleven aldeles ødelagt under Andragendet af den Art, og hvis det væde Udvalg fremdeles vil behandle Sagerne efter den Maaleſtok, det her har brugt, kan jeg forſikre, at ſjøndt vort Land ikke tæller ſaa ſærdeles mange Sindsforvirrede, der leve uden for Høſpitalerne, ville de Herrer dog blive overſvømmede af Andragender af den Art. Det forekommer mig ſoleklart for dem, der ſe lidt praktiſt paa diſe Andragender, at her er et Tilfælde, hvor man fornødigſt ganſke rolig tier ſille og lægger Sagen til Side uden videre Dmtale. Det er en fuldſtændig miſforſtaaet Omſorg for Retſædighed, ſom leder de Herrer i Flertallet til at gjøre Indſtilling om, at Miniſteren paa ny ſkulde underſøge Sagen; man behøver kun at ſe ganſke lidt paa Sagen for at gjøre ſig dette ſaa klart ſom Dagen, og derfor tror jeg, at de Herrer helſt ſkulde tage deres Indſtilling tilbage, og at kommende Udvalg ville handle klogeſt i, naar ſlige Andragender ſkulde gjentage ſig, at ſkyde dem til Side eller høiſt referere dem og ſige, at de ingen Indſtilling gjøre. Det er Noget, ſom vilde paſſe paa mange Tilfælde. Det turde ogsaa gjælde om Andragendet fra 14 Beboere i Herning. Allerede da jeg ſaae Indſtillingen og Reſeretatet af Andragendet, ſøkte jeg mig i høi Grad overraſket ved, at Udvalget, og det endogsaa hele Udvalget, kunde finde ſig foranlediget til at henſtille de i Andragendet reiste Spørgſmaal til Miniſterens Overveieſe. Jeg hørte vel det væde Mindretal i Udvalget gjøre gjældende, at fordi det indſtillede Andragendet, vilde det dog ikke derfor paa nogen Maade anbefale det; men jeg tror overhovedet ikke, at vi have noget at gjøre med at henviſe Spørgſmaal, der reizes i Andragender, til den ene eller den anden Miniſters Overveieſe; et Andragende kunne vi henviſe, men Spørgſmaal, drøftede i Andragender, gjøre vi viſt beſt i at henviſe til Drøftelſe paa Steder, hvor den Slags Ting henſigtsnæſtigſt foregaa, i Bladene f. Ex. Herning er jo vel forſynet med Blade, det er jo et af Syllands nye Centralpunkter; derfra udgaa jo tildels den nye Lære i den allerneſte Situation, og der kan alſaa ikke for de Paagjældende være nogen Mangel paa Organer, hvori de kunne drøfte, hvad der ligger dem paa